

Nro. 46.

A' FELS. R. CSÁSZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Költ Bétsben Kedden Juniusnak 10-ik napján ;
1800-ik éjztendőben.

B é t s :

Fels. Fejedelmünknek azon kegyelmes rendelése, melly szerént minden szökevény Auszriai katonának, a' ki 8 hólnapok elforgása alatt, azon Regimenthez, a' mellynél el szökése előtt szolgált, vissza megy, közönséges pardon igitetik ; újokban ki hirdetődött a' Bétsi Udvari Diáriumnak 46-ik darabjában. Ezen kegyelmes Cs. Kir. rendelés szerént, még azoknak is kegyelem igitetik, a' kik az 1797 és 1798-ik éjztendőben közönséges tétetődött pardont magok hasznokra nem fordították, hanem a' büntetéstől való félelem miatt, mind ekkorig idegen tartományokban

tartózkodnak, akár hazafiak, akár külföldiek legyenek ök. Ellenben azok, a' kik vagy ezen kegyelmes rendelés után a' Cs. K. zászlók alól elszöknek, vagy a' meg határozott ideig, ugyanint, a' jövő 1801-ik éjztendőnek Februarius hónapjaig, sem a' magok regementjeiknél, sem a' külső udvaroknál lévő Cs. K. követeknél, sem a' más e' végre rendeltetett személyeknél magokat a' vissza térés végett jelenteni nem fogják, telylyességgel nem vehetnek e' kegyelmes pardonban részt.

Hadi Történetek.

I. Német Országban Svéviai Kerületjében.

A' Fels. Cs. K. udvari hadi Kanczellariának azon tudosítását, a' mellyet a' közelebb múlt Szombaton este a' Bétsi udvari Diariumnak 46 ik darabjában, a' Német- és Olasz Orzági hadi történetekről az Olvasó Publicumnak ki adatott, mi is szóról szóra közöljük a' Magy. Kurir Erd. Olvasóival.

B. Kray hadi Tárnokmester arról tudositja a' Fels. Cs. K. udvari hadi Tanácsot Majasnak utólsó, és Juniusnak 1-ső napján költ levelében, hogy az ellenséges ármádia *Memmingen* felé fordult; hogy minden előre tett lépéseit szemes vigyázólaggal tette, a' melly tselekedetében mind a' sűrű erdőség, mind kiváltképen a' sűrű esőzés, és a' folyóvizek, örzönei által is nagyon fel segéltetett.

Továbbá, hogy Cs. K. General Major Gróf *Merveldt*, Majus 29-ik napján, *Rain* mellett a' *Lech* folyóvizén által költözött; hogy annak jobb partján külső őrálló seregeit *Aichaig* előre nyomta; hogy a' következő napon *Mühlhausenben*, *Augsburgtól* 1 órányira, *Friedberg* környékén azokat ki állította melly által nemcsak alkalmatosságot szerzett magának az ellenség még kémlelésére,

hanem egyszersmind a' *Landsberg* háta megett állott véghelyi hufzárok által utat nyitott magának a' herczeg *Rouff* corpusával való egygyeffégre, és hogy a' Baváriai truppoktól egy Osztyálgyalogság, és egy lovas regiment *Münchenből Schwabenhausenig* előbre nyomúlt.

B. Krainak utólsóbb hiradasának alkalmazhatóságával, *Biberachtól* fogva az *Iller* vizének bal partyáig, és attól fogva *Memmingen* mellett a' Mündelig állottak az ellenségnek osztyályai. Naponként sok Francziák esnek fogságra, és *Juni-usnak* 1-ső napján is 106 köz embert, és 26 lovat küldött lovas Kapitány Gr. *Mier* a' Cs. Kir. fő hadi szállásra.

II. Olasz Országnak Piemonti Herczégében.

Mélds fő Vezérünknek *Turinből* küldött 26 és 27-ik *Májusi* tudositásából olvassuk, hogy a' *Susai* völgyön a' *Dora* folyó viz bal partyán *Villa Almeseig*, *Thureau Fr. Generalis* vezérlése alatt, Piemontba bé rontott ellenség, a' ki a' maga forposztyait a' nevezett folyó viznek jobb partyára *S. Antoninóig* előbre nyomította, igen tsendesesen viselte magát azon környéken, és az *Aviglianóba* küldetett Generálisunknak, *F. M. Lajtinant Keimnak* forposztyai *S. Michel* mellett tanyáztak, és szakadatlan egygyeffégre vóltak *Pignerol* felé, Lenzóban lévő vitézeinkel.

Az *Aosta* völgyön *Ivredig* előbre nyomúlt ellenség 10 vagy 12 ezer emberrel meg tamadván az ellene küldetett *F. M. Lajtinánt Gr. Hadik* corpusát, igen véres ütközetre adott alkalmazhatóságot, a' midőn negy versben vágván közikbe a' mi lovas seregeink, sok embert küldöttek a' más világra, sebbe is igen sokat ejtettek: mivel mindazáltal meg vólt nékiek parantsoltatva, hogy semmi decretorius ütközetbe ne botsállák magokat, velek együtt *Oreaig* vontá Gr. *Hadik* *F. M. Lajtinánt* magát hátrább, az ellenség pedig a' *Casa-*

li tetőkön maradott. — Ezen magyar hősnek tanúbizonysága szerént, minden vezérlése alatt volt truppok rendkívül való áthatatóságot és bator szívet mutattak ezen ütközetben, nevezetesen, a' *Kinsky Ferentz* és *Wallis Mihály* Regimentjének batallionnyai, és a' Császár, 's *János* fő herczeg dragonyos regimentjei.

A' midőn ezekről jelentélt tett volna F. M. Lajtnant Gr. *Hadik Melas* Fő vezérünknek, még akkor sem az egyik, sem a' másik félnek vesztéséget meg nem lehetett szorossan határozni. — Hogy fokkal többet vesztett légyen az ellenség, csak ez egyből is ki lehetett húzni, hogy a' mi *Oredba* vissza marsirozott truppjainkat tellyességgel nem üzte, 's nem háborgatta. — Azok a' 300 Fr. foglyok, a' kiken töbnire sebeket ejtettek az ellenség közzé bé vágott lovasaink, már bé mutattak F. M. L. Gróf *Hadiknak*, és a' mint iratik, többen is jutottak közülök azon boldogtalan sorsra.

Az ő vezérlése alatt lévő Cs. Kir. seregek közül, mintegy 400-an hullottak el és estek sebbe. Leg inkább sajnálják mind maga Gr. *Hadik* Generálisunk, mind *Melas* commandiszó vezérünk, mind az egész ármadia Gróf *Pálffy Miklos* General Majornak (*Pálffy Károly* Magy. Fő Cancellarius Ő Exceientiája nagyra térmett kedves fiának) szerentséllenségét, a' ki is a' hasán kerestül lövetvén, sok fájdalmak közt e' világból ki múlt, és Majus 27 ik napján szokott katona tisztelességgel el is temettetett. Azokat, a' kik különösen viselték magokat ezen ütközetben, nevenként fel fogja Mélas Fő vezérünk jegyeztetni, 's a' Fels. udvari hadi Kantze láriának meg küldeni.

A' Susai Marchionatusnak *Avigliano* nevezetű várasa mellett vigyázatra ki állott F. M. Lajt. *Keimnak* a' corpusat, Majus 26-ik napján, egynéhány versben meg támadta, és St. Ambrosioig vissza is nyomta az ellenség; hanem a' 7-ik Hu-

szár Regementnek egy divisiójával, és a' *Karatzay* dragonyos seregenek egy fél osztályával közükbe vágván *Mesko* Fő Strázsamester vitéz hazánkfia, szereztessefen meg akadályoztatta őket *Turin* felé való nyomúlásokban, el is fogott közülök 2 Kapitányt, 3 alsóbb rangú tisztet, és 120 köz embert, 's ilyenképen vissza ment előbb el hagyott tanyaira.

Majus 27-ik napján olly jelentést küldött F. M. Lajtinánt *Keim* commandirozó Generálisunknak, hogy az ellenség egészen *Susa* városáig vonta magát hátrább, és hogy ő nyomba utánok küldötte maga forpostyait. Valamint más történetekben, úgy ekkor is derekasan viselték magokat a' Cs. Kir. vitéz seregek.

A' *Génua* városát blokirozó Corpusnál semmi meg jegyzésre méltó dolog nem történt.

A' *Nizza* szomszédtságában fekvő *Mont Alba-nói* erős kastélynak majdan leendő ostromlása és a' *Var* vizén lévő erős hidnak el rontása végett minden szükséges rendeléseket meg tett *Élsnitz* F. M. Lajtinant, a' mellyekből igen sok hasznot reményl *Melas* fő vezérünk az *Olafz* Országi Cs. K. ármadiára nézve.

Herczeg *Reufz* Cs. Kir, F. M. Lajtinántnak, *Reuti* fő hadi szállásában Juniusnak 2-ik napján költ tudositása szerént, sem *Tirolisban*, és *Vorarlbergben*, sem *Graubundenben*, nem kezdődött még el az ellenségeskedés.

Nagy Britannia.

Minémü veszedelem közt forgott légyen az Anglia Fels. Királynak betses élete, a' múlt *Majusnak* 16 ik napján, mi is említettük a' Magy. Kurir múlt posta napon költ 45-ik darabjának 686 és 687-ik lapjain, egy két szóval. Nem hogy le írni, de még tsak képzelni sem lehet azon rendkívül való nagy örömet, a' mellyet *London* vá-

rafának hiv lakosi Ő Kir. Felségének életben és épségben lett meg maradásán ki nyilatkoztattak. A' Felső és Alfő Parlamentumoknak tagjai is illetén örömmel tellyes idévző adrest küldöttek Ő Kir. Felségének Majus 20 ik napján:

„Mi Felségednek leg hivebb 's engedelmesebb jobbágyi, ugymint az Egyházi és Világi Lordok, és a' Parlamentumnak több tagjai, mélyszéges ilztelettel közelitünk Felségedhez, nemtsak azért, hogy a' Felséged szentséges személyét tárgyazó gonosz fenétel ellen való haragunkat, 's attól való irtódzásunkat ki nyilatkoztassuk, hanem hogy egyfzersmind Felségednek, azon veszedelemtől szereniséstlen lett meg menekedésén való örömünket is ki jelentsük. — Minthogy mi, minden tekintetre nézve, a' mellyek az uralkodót a' nép előtt kedvessé tehetik, tiszteljük Felségedet mind személybeli virtusaiért, mind azon haznokért, a' mellyek igaffágos és szelid uralkodásából reánk háramlanak: azért is háladatos szivel meg esmérjük az isteni gondviselésnek azon rendkívül való kegyelmességét, a' melly a' Felséged drága életének meg tartásában magát ki nyilatkoztatta, és szüntelen esedezni fogunk a' mindenható előtt, hogy ennekutánna is vigyázzon arra kegyelmes szemekkel, s tartsa meg Felségedet számos elztendőig épségben s a. t.

Hasonló örvendező adresteket küldöznek más Angliai Collegiumok és Corporatiók Ő Kir. Felségének. London várasa Magistratusa is, mellynek nyomdokait a' több várasok és helységek követni szokták, meg határozta, hogy a' Felső Király eránt való igaz hivségét hasonló adrestal ki nyilatkoztassa.

Sokan avval kívánnyák *Hadfield* gonosz tettet mentegetni, hogy ő katonaságában egynéhány sebeket vévén a' fején, minden idő változásakor meg tébolyodik elméjében, és olyankor magán kívül lévén, nem tudja mit mivel. Ezt bizonyi-

totta a' 15 ik könnyű dragonyos regementnek az a' Kapitánya, a' ki alatt katona korában szolgált *Hadfield*; ezt erőffitette azon regementnek az a' seb orvosa is, a' ki őtet 1796-ik éftendőben gyógyította. — Ellenben a' felesége is kérdőre vonattván, nagyon tsudátozott azon, hogy az ő férjét elmejében meg háborodottnak lenni vallották, 's világosan ki mondotta, hogy ő, soha sem tapáftalta ezen hibát a' férjében.

Mások is, a' kik közelről ismerik *Hadfieldet*, kérdőre vonattván az ezen történetnek nyomozására ki rendelt Commissió által, mindnyájan azt erőffitették felőle, hogy ő mindenkor tsendes életű és jó gondolkozású ember volt, és tsak akkor lehetett elméjében meg háborodását tapáftalni, a' midőn vagy pálinkát, vagy más valamelly erős italt ivott, a' melly miatt 4 hólnappal annakelötte, hofz és kemény elmében bódulás volt rajta.

Minthogy azon egy napon két lövés esett a' Királyra, sokan úgy gondolkoznak, 's talán nem is ok nélkül, hogy mások is be'é fognak azon dologba keveredni, *Az Albemarle* Gröfné inasa, egy illyetén felűt irású levelet talált a' Ház ajtaja előtt. Ő *Királyi Hercegségének a' Yorki Hercegségnek igen fontos dologra nézve*. Ennek a' levélnek egész foglalatja e' vala, hogy egy olly gonosz öfzve esküvés vagyon a' Király élete ellen pöröly a' att, a' melly ha jó eleve el nem haritatódik, két harmad nap múlva ki fogja magát ütni. Az Iró köteleffégének esméri Ő Királyi Hercegségének e' dolgot tudtára adni, hogy ekképen eleve meg tehesse Ő Királyi Felsége életének meg tartására a' rendeléseket. *Pitt* minifter is nagyon iparkodik ezen gonosz öfzve esküvésnek ki tanulására, és már 3 gyanús személyt el is fogatott, *Hadfieldet* pedig az ugy nevezet *Newgate* Status rabok tömlötzébe küldötte.

A' Közép tengerbe rendeltetett Anglus hajók már el indultak. Az azokra szállított hadi népnek száma 15000-re tétetődik. Vagy Hollandia, vagy Fr. Ország ellen ismét új expeditió fog küldtetetni. — A' Minorkai szigetbe öltve gyűlendő truppokat General *Abercrombie* fogja comandirozni. — Oda várataknak az *Angoulemi* és *Berry* Fr. Királyi herczegek is.

Az eddig *Londonban* volt Orosz Császári követ Gr. *Woronzow* minden órán útnak fog indulni *Petersburg* felé. Még eddig senki sints a' helyére ki rendeltetve.

Parlamentalis Dolgok.

Ákár hogy iparkodjék az antiministerialis rész a' békeffég vissza szerzésének javaslasában, akár hogy mutogassa azt, hogy most vagy on az időnek az az áldott pontya, a' mellyben nagy haszonnal lehetne Angliának a' Fr. Respublikával meg békélni, de tsak ugyan semmire sem mehet erolkodéseiben, mindenkor meg győzöttetik a' voktoknak töbfege által, mindenkor diadalmaskodik a' háborúnak tovább folytatását javasló ministerium a' vele ellenkező és békefféget ohajtó réizen.

A' Parlamentumnak 8-ik Májusi ülésében egy *Jones* nevű érdemes tagja a' Parlamentumnak az által igyekezett a' békeffégnek eszközlését előmenetelesíteni, hogy azok az akadályok, a' mellyeket ennek elötte a' ministerium a' békefféget kívánoknak szemeik eleibe, rakogatott már meg szüntek, semmi hatalmok nints többé Oiaz Országban a' Francziáknak, kevés idő múlva vissza fognak az onnan ki üzetett Fejedelmek törvényes örökségeikbe helyheztetődni, Egyiptom is vissza adatódott a' Fényes Pórtának, telyféggel nem lehet már most attól tartanunk, hogy napkeleti Indiai örökségeinket meg támadhassák a' francziák, a' Burbóniai Háznak pedig, ösi

birodalmaiba való vissza helyhezteséséért nem méltó, hogy annyi vért ontson, 's annyi költséget tegyen Anglia, és ha tenne is, soha sem fogja azt elzöközölhetni s. a. t.

Tierney Ur is egyenlő értelemben vólt ő vele, ezeket is hozzá tévén barátja indító okaihoz, hogy Anglia sem I. Pál Császártól, sem a' Francia Országí Chouansoktól semmi fagedelmet nem várhat, amaz el állott a' Coalitiótól, ezek pedig, *Bonaparte* okos intézetjei által nemtsak meg békéllettek a' Fr. Republikával, hanem, a' mi több, magok is fegyvert fogtanak mellette s. a. t.

Windham Ur a' ministeriumnak áhatatos barátja tagadta, hogy Angliának feltétele lett volna valaha a' Burboniai Háznak a' Frantzia tronusba való vissza helyheztesése, és hogy azon végnek el érese nélkül meg nem szünne a' Franciaák ellen való hadakozástól. — Ő, *ugymond*, úgy nézi ezt a' békességet és a' háborút, mint két mérő serpenyőben tétetett gonoszt. Gyakorta több rosszat szül a' békesség, mint a' háború, sőt *indirecte* veszedelmesebb háború lehet belőle, mint akarmelly valóságos háború. Az akadályoknak öszve hasonlítások mellett, e' szerént kellek nekünk magunkat meg határozunk, a' mi néhány környülállásokban hafznos, az káros lehet másokban. Külömbkülömbféle példakkal erőstítette *Windham* úr a' maga állatását, és helybe hagyta azt mindenképen, hogy Fr. Országának belső dolgaiba is belé avatta magát Anglia.

Pulteney Úr öszve hasonlította Angliának Fr. Ország ellen való mostani háborúját az Amérikákusok ellen indított szerentsétlen hadakozással. A' midőn, *ugymond*, Anglia hadat indított volna Amerika ellen, mind a' nemzetnek nagy része, mint a' Felső és Alsó Parlamentumok helybe hagyták az akkori minifternek Lord *North*nak a' tselekedetét. Akkor is N. Britannianak javát és böl-

dogságát tették azon háborúnak indító okául. Azonban a' nemzet meg változtatta az értelmét, hanem a' ministerium akkor is áthatatos volt a' maga fel tételében, és így tsak folytatódott a' háború, egy nált érte rajtunk a' hadi szerentséltenség, végtére nemtsak semmit nem nyertünk, hanem még azt is elvesztettük, a' mivel birtunk.

– Hogyha, *ugymond* továbbá *Pultency* Ur, minden fegyverrel keresett keresményeiket visszaadják a' Francziák, az az, mindent, a' mit Angliá kívánhat, meg adnak, semmi sem akadályoztathatja a' velek való meg békéllést, mert ha az ő principiumaiknak mételye a' háború alatt más nemzetekre el nem ragadt, sokkal inkább el nem fog az a' békekészségben másokra ragadni.“

Addington Ur értelme szerént újabb akadályok adták elő magokat, a' mellyek miatt, lehetetlen Angliának a' Fr. Respublikával meg békélteni. Ugy gondolkozánk, *ugymond* ő, hogy a' jelenvaló Fr. Kormányzék alatt, egészen meg fog a' revolutionalis hidegletés benne szünni, azomban ez is hasonló indulatok által lelkesitetik, mint a' régi Directorium, a' mostani uralkodók is azt sugaltatták a' Brittusoknak füleikbe, hogyha ők pártot útnének uralkodó Fejedelmek ellen, bizonyosan segítségekre fognának lenni. Hát ugyan lehető az illetén pártosságratézoló ingerléseket tsendes fülekkel halgatni? Mit nem érdemlene az a' minister, a' ki az illy Kormányzékkel békekészség alkudozásba mérefzlené magát botsátani? “

Holbhouze Ur mind ezekre ekképen felelt: „Hogyha igaz az, hogy a' Fr Respublikának Conzulatusa illyeket mivel, elegendő okunk vagyjon, az ellenek való hadakozásra; hanem azután miveltek ők azt, minekutánna mi az ajánltatott békekészséget meg vetettük. Tovabba nem azont mivelik e' a' mi ministerjeink, a' mit mivel a' Fr: Kormányzék? Nem biztatták e' szüntelen minister-

jeink a' Király tronusnak vissza helyheztesével a' Fr. Rojalistákat és Chouánsokat? Nem küldöttek e' nékiek fegyvert és pénzt elegendöt? Nem ingerlették e' öket mind únta'an az előbbi és jelenvaló Fr. Kormányzéknek fel fordítására s. a. t.? *Jones* Urnak békeességre czélzó planuma egy olly hasznos tárgy, melly méltó a' Parlamentumnak ligyelmetességére. Hogyha szívesen kívánnák minsterjeink Európának a' békeességet vissza szerzeni, most vagy on annak az ideje; de az ő szemeik előtt, sem a' viszontagságoknak, sem a' szerentsének szempillantásai nem alkalmasok a' békeesség szerzésre. A' hadakozás folytatásában való fő tzeljok e' láttatik lenni, hogy vissza állithassák a' Burboniai Házát Fr. Ország birtokába. Nem lehet felölök másként gondolkozni, minnekutánna minden békeességes ajánlásait megvetették volna a' Fr. fő Conzulkanak.

Ekkorig mind békeességes türeállal halgatta *Pitth* minster a' békeességet hol egy, hol más okokkal sürgető Parlamentum tagjainak a' beszédjeiket, hanem ekkor ő is fel szöallván a' következő okokkal kívánta a' vele ellenkezőket börtokolni: „Nem azért nem fogadtuk mi el, *ügymond*, a' Fr. fő Conzulkanak békeességes ajánlásait, mintha mi vagy a' békeességet szívesen nem kívánnánk, vagy a' Burboniai Hazat ősi örökségébe vissza helyheztesetni igyekeznénk; hanem egyedül azért nem ereszkedtünk a' jelenvaló Fr. Kormányzékkel békeességes alkudozásba, mivel sem Országunknak batorságára, sem Európának köz tsendességére nézve nem alkalmas az arra, hogy vele alkudozzunk. Ezen meg jegyzésnek el hártására szükség volna azt meg mutatni, hogy a' Fr. Kormányzék előbbi princiumaitól immár el állott, és hogy olly erős fundamentumra vagy on már tetetödvé, a' mellyen elegendő a' békeességnek allandóul való fenn tartására. Nem hiszem, hogy a' velem ellenkező tagok ezeket meg bizonyithat-

nák. A' mi engemet illet, tökéletesen meg vagyok arról győztetve, hogy sem frigyeseinknek száma, sem az ő szerentséjek nem lesznek elegendő indító okaink arra, hogy mi békefészes alkudozásba ne botsátkozzunk a' Fr. Kormány-székkal; de valameddig ily állapotban leszen mint most van, valameddig annyi okunk leszen annak el hitelére, hogy e' sem lehet sok ideig állandó, akár legyenek minékünk frigyeseink akár ne, akár tamaszkodhatunk mi az ő segítégekre akár nem, de én azzal hiszek magamnak, hogy mi mindenkor elegendők leszünk azon háborúnak szerentséssén leendő folytatására, a' mellybe akaratumk ellen keveredtünk. Meg engedem én azt, hogy valameddig a' háború tart, addig mindenkor jussa vagyon az egymás ellen hadakozó részeknek az ellenség Kormány-székjének fel forgatására; hanem azon szándék, a' mellyel a' mi uralkodásunk formája eránt vóltak a' Francia uralkodók, tellyességgel nem tartozhatik ezeknek számok közzé. Ennek valóságos kútfeje az, hogy ők minden nemzeteket fel ingerelhesse nek törvényes fejedelmeik ellen, és valamineképen minékünk, úgy más Birodalmaknak is igyekeztek ők avval ártani. Az illyetén principiumok mind a' természeti igazsággal, mind a' nemzeti törvényekkel ellenkeznek, és meg nem álhathak azon tekintettel, a' mellyel minden nemzetek egymásnak tartoznak."

Utóllýára ezen szavaival zárta bé *Martin* Úr az ezen tárgyról való vetélkedést: „Hová tovább mind lehetlenebb leszen a' Burbóniai Háznak vissza helyhez tetése. Illendő dolog, hogy a' Parlamentum méltó tekintetbe vegye a' már eddig is azért ki ontatott emberi véit, és azt a' szörnyű sok költséget, a' mellyet a' Francziák ellen indított háború már eddig is meg emész tett, és tovább is meg fog emészteni. — *Jonas* Urnak valósággal nagy betsületére szolgál az ő békes-

ségre tzelzó propositioja, ő minden lehető akadályokat el hárított, meg utálta a' martzongó belzédeket, nem héjjaba apellalt ő az emberiségre, mellyre minden Parlamentum tagjainak ügyelni kellene." / s. a. t.

Francia Respublika.

Nizza városának Auszriai seregek által lett el foglaltatása, igen nagy félelmet gerjeztett a' szomizéd Frantzia Olztályoknak szivekben, a' mellyeknek le tsendesitetésekre mindenféle rendeléseket meg tettek azoknak kórmányozó Præfectusaik. A' *Vari* Olztálynak Præfectusa *Faucher* polgar, maga akarja a' nationalis gardistákat az ellenség ellen vezetni. A' *Bouches-du-Rhone* nevezetü Olztálynak a Præfectusa, egyet értőleg léven az *Aixi* (Aquensi) General Commendansal, 5000 embert szándékozik a' maga Præfecturájából ki alhtani, a' kik *Cannes* városában ölvégyülekezven, oda fognak küldettetni, a' hol leg nagyobb szükseg leizen reájok.

A' Párisi közönséges levelek is azt hirdetik már, hogy nem egy hamar fogna a' Fő Conzul oda vissza menni; hogy maga, személy szerint fogja a' *Dijoni* reserva armádiát commandirozni; hogy annak avant gardájával, az az, előjáró seregjével bé is ütött már a' *Piemonti* Herczegségbe; hogy a' késöbben *Dijonból* ki marsivozott Fr. truppok fognának az arrier gárda, az az, az utól jaróseregek lenni; hogy a' *Dijoni* második reserva armadiának organisatiója végett, *Matthieu*, *Duncas*, *Rey*, és *Vigniolles* Generálisok ott maradtak; hogy General *Meunier*, a' ki a' múlt eiztendőben oly sokáig védelmezte *Ankonát*, fel tserélte ése után mingyárt, comandót kapott a' reserve armadianál s. a. t.

A' Párisi officialis újság levél a' *Moniteur*; egy olly levelet tett molianaban közönségelsé, a'

mellyet *Doublet* polgár, *Mdltában* lévő *Frantzia* *Commifsárius* irt a' Fő Conzulkan *Martius* 11-ik napján, 's a' mellyben azt jelenti, hogy az ott lévő *Frantzia* hadi népnek mind elesége, mind fegyverre elegendő vagyon, és hogy mindnyájan abban a' hízkelkedő reménységben légyenek, hogy ő nemtsak a' *Respublikát*, hanem őket is ki fogná a' veszedelemből szabadítani.

Tallien is meg érkezett immár *Egyiptomból* *Tulonba*. A' *Parisi* közönseges levelek is egyre hirdetik, hogy ottan ismét el kezdődött a' *Franciaiák* és *Törökök* közt való háborúság, hogy *Kléber* *Generál* ki üzte *N. Kajróból* a' *Muzulmanokat*, és hogy Fő Conzul *Bonaparte* azon iparkodik, hogy meg könnyebbithesse ott lévő fegyvert viselő pajtásainak a' sorsokat.

A' *Dijoni Praefectus Guiraudet* polgár, a' főben járó törvényes széknek, és a' *Magistratusnak* *Commifsarius*aival együtt tiszteletére menvén a' Fő Conzulkan, ez így szólott hozzájok: „Hogyha, *ugymond*, valamely béketelenség, avagy részre való szakadás támadna ezen olztályban, mindenkor szelid eszközökhöz nyullynanak *Kentek*, békélteffék öfzve őket egymással, és valamédig minden szelid eszközet meg nem próbálnak, addig ne nyullynanak azokhoz, a' mellyeket *Kenteknek* a' törvény adott. Illyetén értelemben vagyok én, 's kívánom, hogy *Kentek* is hasonlóban legyenek.

A' *Dijoni Praefectus* és Fő Polgármester azért esedeztek a' Fő Conzul előtt, hogy [botsátalla szabadon az ott fogságban tartatott, polgári hitet le nem tévő papokat: „Hogyha, felele a' Fő Conzul, nem veszedelmes emberek, és hogyha a' fozokott esküvéssel magokat a' *Respublika* hívségére, kötelezik szükfég leszen őket a' *Társaságnak* vissza adni.“ Ellenben azok a' papok kéfzebbek voltak a' fogságban meg maradni, mint sem a' polgári hitet le tenni.

Másodszori Híradás.

Az alábbirt bátorítván az el múlt esztendőnek Nagy Karátson Havának 1-ső napján hirül adott, és ezen fő városnak hat külső részeire alkalmaztatva ki terjesztett orvoslása minémüségének kedves fel vétele által, és bizakodván abban, hogy ezen jóra tzelező készülete meszszebbre is kívántatik el terjedni, ajánlya minden vidéki- és idegeneknek, mert már fokaknak maga orvoslása által szerentséfsen segedelmeskedett, főképen pedig azoknak háfnokra, a' kik nehéz nyavala, nevezetesen fárgaság, vagy vizi betegség, fitzamodás, bennúlas, gelefzta, hideglelés és siketülés által nyavaláskodnak, az ő segítségét. Mivel pedig többnyire némely idegenek az ilyen orvoslástul tsak azért tartatnak hátra, hogy ésméretlen létekre nem tehetnek magok szert a' szükséges szállásokra; azért az alább nevezett az ilyen vidékieknek számára, kik orvoslását fel vállalni akarják, maga egésséges helyen helyeztetett tulajdon házát Hungelbrunban oly formán rendelte, és intézte el, hogy abban mind szállással, - s mind étellel itállal a' vidékiek óltsó pénzen alkalmasint provideáltassanak. Annakokáért a' külső Országok és vidékiek magokat hozzája személlyek szerént, vagy frankózott levelek által, bizvált fordithattyák.

„Nemes *Niederburg Miklós* az Orvosi tudománynak tanítója, a' ki a' belső Varosban a' Kárintiai útzában 1146szám alatt a' második tractusban lakik.

* * *

Mint hogy az asszonyi nemnek jövődöbelfi házas társnak és gazdasszonynak való nevelésé-

ben valamint a' fő, úgy az all rendnél, a' jelen való és jövődöbeli nemzetségnek boldogsága áll; ennek okáért polgári két hazas társak Pelten, a' kiknek gyermekeik nintsenek, és a' kik magokat alkalmasoknak érzik a' leányzókat azoknak végzésekhöz képeft nevelni és oktatni, el-tökéltették magokban, leányzókat nevelo kis Institutumot fel-állítani. Nem lévén nyerekedni kívánó szándékok a' mellett, hanem hogy a' köz jötök is erjek szerint elő mozdítsák; tehát annyival kevesbé gondolják tzeljokat el-hibázni; ha mellesleg bizonyityák, hogy ezen Institutumnál egy a' fő tárgyak közzül való a' gyermeki szeretet. Soha sem fogadnak is fel többet hatnál, úgy vélvén; hogy többekkel tzeljokat el nem érhetik; korokra nézve egyet sem 7 esztendőn alól; sem 15-ön fellyü. Az oktatások a' lani fog mindenféle asszonyi kézi és házi munkákban, mellyek mind itt; mind Német Országban szokásban vagynak; a' Német nyelvben pedig olvasásra, írásra, levél írásra és tilztán 's folyvást való beszéllésre fognak taníttatni. E' lézzen az ő oktatásoknak fő része. Minden egyéb; még a' leg-pallérozottabb leányzónak is szükségtelen tudományok el-maradnak, de annyival inkább lelkeknek és sziveknek nemesítésérül gond viseltetik; és azért az olyanokra fognak taníttatni, mellyek oda tzeloznak. Hoffzas vólna az egésznek plánumát itt elő terjeszteni. Azon szüléknek és tütöröknek; a' kik ezen Institutum kezdöinél ez eránt vagy levélben; vagy pedig személyesen tudakozódni kívánnak; a' fel-tételek és ki fejezések eleikbe fognak terjeszteni. Ez eránt azok, a' kiket ez illet; ne sajnálják *Tzigler Fridrik* kis óra tsinálóhat Pelten a' Hatvani útzában magokat jelenteni:

D. D. S